

Bijlage 2 bij de Notitie Burgerparticipatie Neder-Betuwe

Burgerparticipatie op de onderscheiden beleidsvelden

Aan de managers is een overzicht gevraagd van de onderscheiden beleidsvelden waarna aan de desbetreffende beleidsmedewerker is gevraagd om aan te geven welke vorm van burgerparticipatie *mogelijk* is en dit nader toe te lichten. De aangeduide treden zijn een *mogelijkheid*. Een en ander is afhankelijk van de situatie.

Fysieke Pijler

ONDERWERP	PAGINA
Afvalinzameling	2
APV-vergunningen en ontheffingen	2
Begraafplaatsen	3
Begroting	3
Beheer en onderhoud openbare ruimte	4
Bestemmingsplannen	4
Drank- en Horecawet / Wet op de Kansspelen	6
Duurzaamheid, duurzame woningen en milieu	6
Economie, recreatie en toerisme	6
Gemeentelijke projecten op het gebied van ruimtelijke ontwikkeling	7
Gemeentelijke projecten/bestemmingsplannen met andere initiatiefnemers dan gemeente	8
Hondenpoep	9
Kansspelen (wet op de) - zie Drank- en Horecawet	9
Nieuwbouw en inrichting van het openbaar gebied	9
Nieuwbouw en inrichting speelterreinen	10
Omgevingsvergunningen	10
Openbaar groen	10
Speelruimtebeleid	11
Speelvoorzieningen	11
Verkeer	12
Welstandsnota	12
Wonen	12
Zwerfafval	13

Sociale Pijler

ONDERWERP	PAGINA
Accommodatiebeleid -> zie subsidie- en acc.beleid	22
Armoedebeleid en werkgelegenheid	14
Basismobiliteit en Regiotaxi	14
Bibliotheekwerk	15
Buurtspportcoaches	15
Dorpstafels	16
Gezondheidsbeleid	16
Huizen van het Dorp	16
Hulp bij het Huishouden algemeen	17
Hulp bij het Huishouden toeslag	17
Informatieverstrekking aan inwoners	17
Informele zorg	18
Jeugdzorg	18
Jongeren: 12+ plekken (overlap speelruimtebeleid en jeugdbeleid)	19
Leefomgeving - kwaliteit	20
Leerlingenvervoer	20
Mantelzorgwoningen	20
Onderwijshuisvesting	21
Overlast tegengaan	21
Preventief jeugdbeleid / jeugdparticipatie	21
Speelruimtebeleid	21
Sportraad/sportkoepel	21
Subsidiebeleid en accommodatiebeleid	22
Veiligheid	23
Voor- en vroegschoolse educatie (VVE)	23
Vrijwilligerswerk	24
Wmo na overgang vanuit AWBZ	24
Wmo en Jeugd Beleidsplan 2015 -2016	24
WMO - Verordeningen, nadere regels en beleidsregels	24
Wijkmanagement	25

Burgerparticipatie - Fysieke Pijler (en begroting)

Beleidsonderwerp	Mogelijke treden Participatieladder *	Toelichting
<p>* 1 = informeren 2 = raadplegen 3 = adviseren 4 = coproductie 5 = mee beslissen 6 = zelf organiseren</p>		
<p>Afvalinzameling</p>	<p>Mogelijke treden: 1 en 2 1 = informeren, 2 = raadplegen</p>	<p>Afvalinzameling is ondergebracht bij Avri. Wij hebben een sturende rol op het gebied van beleid en wanneer nodig nog een taak op het gebied van handhaving.</p> <p><i>De wijze van betrekken van inwoners:</i> Via Avri - via de reguliere communicatiekanalen, enquête.</p> <p><i>(Vraag: Avri regelt de eigen communicatie. In hoeverre kunnen we inwoners raadplegen als het gaat om beleidskeuzes ism Avri?)</i></p>
<p>APV - Vergunningen en ontheffingen</p>	<p>Mogelijke treden: 1 t/m 3 1 = informeren, 2 = raadplegen, 3 = adviseren</p>	<p>Beleid en uitvoering voor vergunningen en ontheffingen toetsen we aan de Algemene Plaatselijke Verordening (APV) en Bijzondere Wetten (alles behalve de WABO) zoals Winkeltijdenwet, Wet op de Kansspelen, Prostitutiewet, Drank- en Horecawet, Milieuwetgeving en daaruit voortvloeiende verordeningen/beleid.</p> <p>In de APV staan de bepalingen die in de gemeente gelden en die gebaseerd zijn op landelijke wet- en regelgeving; eventueel dus aangevuld met plaatselijk beleid. Uit de APV vloeit ook beleid voort, denk aan Beleidsregel Tijdelijke Reclame, Evenementenbeleidsregels en Standplaatsenbeleid, maar ook Aanwijzingsbesluiten (parkeren vrachtwagens, alcoholverbod openbare ruimte etc.) Openbare veiligheid en volksgezondheid is een belangrijk gegeven, evenals woon- leefklimaat. Bij stookontheffingen hebben we te maken met regionale afspraken en milieuregels.</p> <p>Informeren (trede 1): Bij behandeling van aanvragen van vergunningen/ontheffingen informeren en adviseren wij inwoners. Wij denken hierbij mee en dragen zo mogelijk oplossingen aan die binnen de vastgestelde regels mogelijk zijn. Bij weigering van een verzoek delen wij dat met de reden ervan mee. Informatie geven wij via bijeenkomsten maar vaker nog in een persoonlijk gesprek of via post/mail.</p>

		<p>Vragen en klachten uit de praktijk beoordelen we; wij passen zo mogelijk en indien gewenst artikelen aan bij de periodieke herziening van de APV. De treden 2 en 3 (raadplegen en adviseren) bieden de mogelijkheid om de mening van inwoners en anderen te horen.</p> <p><i>De wijze van betrekken van inwoners:</i> Via de reguliere communicatiekanalen, persoonlijke gesprek en informatieavonden.</p>
Begraafplaatsen	<p>Mogelijke treden: 1 t/m 6</p> <p>1 = informeren, 2 = raadplegen, 3 = adviseren, 4 = coproductie, 5 = mee beslissen, 6 = zelf organiseren</p>	<p>In het 4^e kwartaal 2015 vindt discussie plaats over eventuele privatisering - in welke vorm dan ook - van de begraafplaatsen. Mogelijkheden zijn: met of zonder administratie, alleen onderhoud of inclusief graf delven óf de situatie bij 'het oude' laten. Financiële en juridische aspecten wegen we mee. De mate van burgerparticipatie wordt nader uitgewerkt.</p> <p><i>Toelichting bij mogelijke burgerparticipatie:</i></p> <p>Informeren (trede 1): open dag houden op de begraafplaatsen, bijvoorbeeld meedoen aan 'de week van de begraafplaats' die elk jaar in mei/juni wordt gehouden. Hierbij betrekken of initiatief laten nemen (trede 4) van onder meer uitvaartverzorgers, aulabeheerders, dragersverenigingen, bedrijven die belast zijn met onderhoud en beheer, grafdelver, bloemsierkunst, steenhouwers.</p> <p>Raadplegen/adviseren (treden 2 en 3) komt aan bod bij de mogelijke instelling van een commissie voor gevraagd en ongevraagd advies over zaken met betrekking tot uitvaart en begraafplaatsen. Zij zijn een klankbord. Naast inwoners kunnen hierin onder anderen zitting nemen: deskundigen, vertegenwoordigers van kerken of andere maatschappelijke organisaties.</p> <p>Coproductie/meebeslissen (treden 4 en 5): inwoners en belanghebbenden betrekken bij de inrichting en uitbreiding van begraafplaatsen, urnenmuren en strooivelden.</p> <p>Zelf organiseren (trede 6): het onderhoud en het beheer van de begraafplaats en grafgedenktekens waar geen rechthebbende van bekend is, in een stichting opnemen als ze op de lijst staan als monumentaal of belangrijk graf.</p> <p><i>De wijze van betrekken van inwoners:</i> Via de reguliere communicatiekanalen en informatieavonden of via een enquête.</p>
Begroting	Mogelijke treden: 1 en 2	Door het verbeteren van de burgerparticipatie krijgen inwoners beter inzicht in het reilen en zeilen van de gemeente en zullen zij zich meer betrokken voelen bij wat een gemeente

	1 = informeren, 2 = raadplegen,	<p>doet en waaraan de middelen worden besteed en waarom. Wij informeren de inwoners hier over. Bij toepassing van burgerparticipatie op de diverse beleidsterreinen zal het begroten van middelen concreter en dichterbij de wensen en behoeften van de inwoners komen. En zo wordt de begroting beter leesbaar voor onze inwoners en weten zij waar de gemeente zijn geld aan uit geeft.</p> <p><i>De wijze van betrekken van inwoners:</i> Via de reguliere communicatiekanalen.</p>
Beheer en onderhoud openbare ruimte	<p>Mogelijke treden: 1 t/m 6</p> <p>1 = informeren, 2 = raadplegen, 3 = adviseren, 4 = coproductie, 5 = mee beslissen, 6 = zelf organiseren</p>	<p>Er is bij onderhoud en beheer van de openbare ruimte veel mogelijk op het gebied van burgerparticipatie.</p> <p>Inwoners kunnen ideeën aandragen voor gebruik, inrichting en onderhoud.</p> <p>Eventueel kan na overleg een budget van de gemeente naar inwoners gaan voor beheer en onderhoud van groen in de wijk naar eigen idee van de buurt. Heldere afspraken zijn belangrijk. Zoals over de minimale staat van onderhoud, geen belemmering van de verkeersveiligheid door teveel groen of andere situaties. Denk ook aan het Keurmerk veilig wonen voor de woonomgeving.</p> <p>Voor speelvoorzieningen draagt de gemeente ook de verantwoordelijkheid voor de veiligheid van de speeltoestellen, deze dienen bijvoorbeeld periodiek gecontroleerd te worden. Het is daarnaast wel denkbaar dat vanuit de participatie middelen beschikbaar worden gesteld aan de inwoners om de speeltoestellen van een nieuwe laag verf te voorzien.</p> <p><i>De wijze van betrekken van inwoners:</i> Via de reguliere communicatiekanalen en informatieavonden of via een enquête.</p>
Bestemmingsplannen	<p>Mogelijke treden: 1 t/m 5</p> <p>1 = informeren, 2 = raadplegen, 3 = adviseren, 4 = coproductie, 5 = mee beslissen</p>	<p>Wij betrekken inwoners bij nieuwbouwprojecten via de bestemmingsplanprocedure die wettelijk is vastgelegd.</p> <p>Bij een wat grotere ontwikkeling - die bijvoorbeeld al in de structuurvisie is opgenomen - starten wij de bestemmingsplanprocedure met een inspraakprocedure. Het voorontwerp van het bestemmingsplan ligt dan 6 weken ter inzage en meestal is er in de eerste week een informatieavond voor iedereen.</p> <p>De vorm van de informatieavond hangt af van het soort project. Het kan een avond zijn</p>

		<p>waarbij wij vooral informatie geven maar het kan ook een inloopavond zijn, waarbij belanghebbenden alle ruimte hebben om zelf vragen te stellen of opmerkingen te maken. Iedereen kan in een periode van 6 weken mondeling of schriftelijk opmerkingen maken, een mening geven over het plan, vragen stellen of wensen naar voren brengen via een inspraakreactie. Wij beoordelen deze inspraakreacties en nemen deze eventueel mee in de vervolprocedure. Overigens is deze inspraakprocedure niet meer wettelijk verplicht.</p> <p><i>(Kan dit eruit?: Onze gemeente koos ervoor om deze procedure toch in stand te houden en heeft deze vastgelegd in de Gemeentelijke Inspraakverordening.)</i></p> <p>Bij een klein initiatief, denk aan de bouw van één woning of de toekenning van een agrarisch bouwperceel, starten we niet met een inspraakprocedure. Wel adviseren wij de initiatiefnemer om met betrokkenen zoals de burens te communiceren over de plannen. Wellicht kunnen we dit formeler regelen door bijvoorbeeld een rapportageplicht van de initiatiefnemer aan de gemeente over het communicatietraject met betrokkenen waarbij ook is aangegeven hoe er wordt omgegaan met opmerkingen van betrokkenen.</p> <p>Belanghebbenden zijn vervolgens in de gelegenheid om bij de terinzagelegging van het ontwerpbestemmingsplan een zienswijze in te dienen. Wij beoordelen deze en stellen een zienswijzennota op. De raad nodigt indieners van zienswijzen uit voor een zitting van de Hoorcommissie Ruimtelijke Plannen; indieners kunnen de ingediende zienswijze nog een keer mondeling toelichten. Van deze zitting maken wij een verslag op. De commissie brengt een schriftelijk advies uit waarna het bestemmingsplan naar de gemeenteraad gaat.</p> <p>De raad weegt de ingediende zienswijzen bij de besluitvorming op basis van de zienswijzennota en het advies van de hoorcommissie. Zo kan een bestemmingsplan naar aanleiding van de ingediende zienswijzen door de raad gewijzigd vastgesteld worden.</p> <p>Na vaststelling door de gemeenteraad, ligt het vastgestelde bestemmingsplan voor een periode van 6 weken ter inzage en kunnen belanghebbenden die tijdig een zienswijze indienen tegen het ontwerp of belanghebbenden die kunnen aantonen dat zij niet in de gelegenheid zijn geweest een zienswijze in te dienen of belanghebbenden die zich niet kunnen verenigen met de aangebrachte wijzigingen bij de vaststelling, in beroep gaan bij de Raad van State.</p> <p>De procedure vanaf de terinzagelegging van het ontwerpbestemmingsplan is vastgelegd in de wet.</p>
--	--	---

		<p><i>De wijze van betrekken van inwoners:</i> Via de reguliere communicatiekanalen, informatieavonden.</p>
Drank- en Horecawet / Wet op de Kansspelen	<p>Mogelijke treden: 1 t/m 3</p> <p>1 = informeren, 2 = raadplegen, 3 = adviseren</p>	<p>Naast het behandelen van aanvragen om vergunningen/ontheffingen en meldingen, werken we op het gebied van drank en horeca ook aan preventie (alcoholmatiging) en is handhaving een gemeentelijke taak. Er zijn landelijke regels, vastgelegd in de Drank- en Horecawet.</p> <p>Bij behandeling van aanvragen van vergunningen informeren en adviseren wij de aanvragers (trede 1). Wij denken hierbij mee en dragen zo nodig oplossingen aan die binnen de vastgestelde regels vallen.</p> <p>Als een verzoek niet gehonoreerd kan worden, dan delen wij dat met de reden ervan mee. Wij werken aan preventie en doen dat in overleg met horeca-ondernemers, para-commerciële instellingen en belanghebbenden en uiteraard de afdeling Sociale Pijler van de gemeente.</p> <p>Het betekent bijvoorbeeld het beleggen van bijeenkomsten, maar ook vragen wat nodig is om misbruik van alcohol tegen te gaan, het aanbieden van cursussen en materialen voor barvrijwilligers etc.</p> <p>Treden 2 en 3 kunnen een mogelijkheid zijn: samen ideeën bedenken en uitvoeren. Het Meldpunt Alcohol – voor melding van verkoop van alcohol aan minderjarigen maar ook voor tips of vragen, is een vorm van burgerparticipatie.</p> <p><i>De wijze van betrekken van inwoners:</i> Via de reguliere communicatiekanalen, persoonlijke gesprek, enquête en informatieavonden.</p>
Duurzaamheid, duurzame woningen en milieu	<p>Mogelijke treden: 1, 2, 3 en 6</p> <p>1 = informeren, 2 = raadplegen, 3 = adviseren 6 = zelf uitvoeren</p>	<p>Wij vinden duurzaamheid en de zorg voor het milieu belangrijk. Voorlichting en advies over projecten en initiatieven en bijvoorbeeld subsidie en crowdfunding dragen bij aan burgerparticipatie op deze terreinen. Zo nodig ondersteunen wij bij de uitvoering van projecten.</p> <p><i>De wijze van betrekken van inwoners:</i> Via de reguliere communicatiekanalen, persoonlijke gesprek, enquête en bewonersavonden, uitvoering projecten door inwoners gezamenlijk.</p>
Economie, recreatie en	<p>Mogelijke treden: 1 t/m 6</p> <p>1 = informeren, 2 = raadplegen,</p>	<p>Onze gemeente geeft het beleid voor economie, recreatie en toerisme vorm in samenwerking met Regio Rivierenland. De meeste directe contacten met inwoners en</p>

<p>toerisme</p>	<p>3 =adviseren, 4 = coproductie, 5 = mee beslissen, 6 = zelf uitvoeren</p>	<p>bedrijfsleven verlopen via de actoren die een goed beeld hebben wat de burger wenst en ook de wensen vanuit de markt kennen.</p> <p>Belangrijke actoren zijn de ondernemers en ondernemersverenigingen, Regionaal Bureau voor Toerisme, Horeca Nederland, Kamer van Koophandel, provincie Gelderland, Uit@waarde en Recron.</p> <p>Op lokaal niveau hebben de Dorpstafels en belangenorganisaties een grote inbreng; zij kennen de wensen uit de wijken, buurten en groepen.</p> <p>Verbindingen zijn er met onderwijsinstellingen (leerwerktraject, stages), Werkgeversadviespunt, UWV (Startersbeurzen).</p> <p>Het betekent over en weer versterking: meer aandacht voor recreatie en toerisme, meer werkgelegenheid.</p> <p>Ook op sociaal gebied is er de verbinding: hebben we voldoende aandacht voor mantelzorg? Via werknemers- en belangenorganisaties wordt gewerkt aan bewustwording.</p> <p>Inwoners hebben op inbreng, maar indirect: via de bovenvermelde partijen. Dat is ook wenselijk omdat er zicht moet blijven op de financiële en economische belangen in een groter geheel (lees: Regio Rivierenland).</p> <p>Wat betreft de naamsbekendheid van Neder-Betuwe: Neder-Betuwe is vooral bekend in de bestuurlijke sfeer. Wat betreft bedrijvigheid (Laanboomcentrum) en recreatie, is er vooral de binding met de naam van het onderscheiden dorp of de aanduiding Rivierenland en Betuwe.</p> <p><i>De wijze van betrekken van inwoners:</i> Door tussenkomst van actoren via onze reguliere communicatiekanalen.</p>
<p>Gemeentelijke projecten op het gebied van ruimtelijke ontwikkeling</p>	<p>Mogelijke treden: 1 t/m 3</p> <p>1 = informeren, 2 = raadplegen, 3 =adviseren</p> <p>Incidenteel 4 t/m 6</p> <p>4 = coproductie, 5 = mee beslissen, 6 = zelf organiseren</p>	<p>Voor verschillende projecten op het gebied van ruimtelijke ontwikkeling is de gemeente initiatiefnemer. Het betreft bijvoorbeeld de aanleg van wegen (zoals rondweg Dodewaard, verbindingsweg Voorstraat – N323 Echteld). Bij sommige projecten is het een mix tussen regie van de gemeente en invulling door derden (bijvoorbeeld ABC Opheusden, revitalisering bedrijventerreinen).</p> <p>Bij ruimtelijke ontwikkeling gaat het altijd om een weging van vele belangen. De inzet van participatie leidt tot betere plannen, maar het is niet zo dat aan alle wensen tegemoet gekomen kan worden. Een woud aan regels over zaken als archeologie, ecologie, water, geluid en praktische bezwaren als grondeigendom en financiën bepalen voor een belangrijk deel de uitkomst. Hier helder over communiceren zorgt vaak al voor veel begrip</p>

		<p>(en dat is iets anders dan instemming) bij omwonenden.</p> <p>Er is altijd sprake van burgerparticipatie. Informeren en raadplegen (treden 1 en 2) zijn de basis, het is de minimale wettelijke vereiste. Er moet namelijk bijna altijd een bestemmingsplanprocedure te worden doorlopen met de mogelijkheid voor burgers en belanghebbenden om te reageren. In de meeste gevallen zal ook trede 3 (adviseren) kunnen worden bereikt. Dit kan zowel collectief (klankbordgroep) als individueel ('keukentafelgesprekken' met omwonenden). Het plan wordt hier beter van: niet alleen meer draagvlak maar ook inhoudelijk (niemand kent zijn eigen omgeving zo goed als de mensen die er wonen).</p> <p>Duidelijkheid is hierbij van groot belang: welke speelruimte is er, welke opstelling wordt gekozen. Een protestgroep kan geen klankbordgroep zijn. Op individueel niveau kan in veel gevallen wel 'protest' en inbreng worden gecombineerd. Voorbeeld: iemand is tegen de aanleg van een weg maar wil als deze niet tegen te houden is wel meepraten over een goede groene inpassing.</p> <p>De mogelijkheid om treden 4-6 (co-productie, meebeslissen, zelf organiseren) in te zetten is sterk afhankelijk van de opgave. In sommige gevallen ligt het door allerlei randvoorwaarden (beleid, regelgeving, omgevingsfactoren, financiën etc.) al grotendeels vast hoe een ontwikkeling er op hoofdlijnen uit komt te zien. Dan zijn verdergaande vormen van participatie op dat niveau niet echt mogelijk omdat je mensen niet de indruk van invloed moet geven als deze er niet echt is.</p> <p>Bij de uitwerking van een plan liggen die mogelijkheden er soms wel, bijvoorbeeld het opstellen inrichtingsplan openbare ruimte ABC Opheusden met boomkwekers, WUR, Helicon, Laanboompact.</p> <p>In dergelijke gevallen gaat meebeslissen ook gepaard met verantwoordelijkheden, bijvoorbeeld revitaliseringsplan 't Panhuis dat als co-productie tussen gemeente en ondernemers is ontstaan: meedoen, meebetalen, meebeslissen.</p> <p><i>De wijze van betrekken van inwoners:</i> Via de reguliere communicatiekanalen en informatieavonden of via een enquête.</p>
<p>Gemeentelijke projecten / bestemmingsplannen met andere initiatiefnemers dan gemeente</p>	<p>Mogelijke treden: 1 t/m 3</p> <p>1 = informeren, 2 = raadplegen, 3 = adviseren</p>	<p>Meestal komt het initiatief voor een nieuwbouwproject van een marktpartij of inwoner die de grondpositie in eigendom heeft. De gemeente heeft dan een faciliterende rol en toetst de ontwikkeling aan de (beleids)uitgangspunten van de gemeente en hogere overheden. Binnen projecten is daarom altijd sprake van samenwerking omdat de gemeente en de initiatiefnemer het project bespreken en keuzes maken. Soms heeft de gemeente meer zeggenschap, als het om wet- en regelgeving gaat, en de andere keer de initiatiefnemer.</p>

		<p><i>De wijze van betrekken van inwoners:</i> Individuele burgers betrekken we, afhankelijk van het onderwerp binnen het proces. Bij de vaststelling van het bestemmingsplan worden alle inwoners doorgaans betrokken via de fase van:</p> <ul style="list-style-type: none"> - voorontwerp bestemmingsplan – vaak is er een informatieavond; - ontwerpbestemmingsplan - zienswijzen die inwoners indienen weegt de raad in de besluitvorming mee bij vaststelling van het bestemmingsplan; - beroep: na vaststelling bestemmingsplan mogelijk bij de Raad van State.
Hondenpoep	<p>Mogelijke treden: 1 t/m 5</p> <p>1 = informeren, 2 = raadplegen, 3 = adviseren, 4 = coproductie en 5 = mee beslissen</p>	<p>Bij het vormgeven van beleid in de strijd tegen overlast van hondenpoep is burgerparticipatie mogelijk, bijvoorbeeld wanneer een wijk zelf een hondenvoorziening realiseert.</p> <p><i>De wijze van betrekken van inwoners:</i> Via de reguliere communicatiekanalen, enquête en informatieavonden.</p>
Kansspelen (wet op de) - zie Drank- en Horecawet		
Mantelzorgwoningen	<p>Mogelijke treden: 1 en 2</p> <p>1 = informeren, trede 2 = raadplegen</p>	<p>In bestemmingsplannen is standaard een artikel gewijd aan mantelzorgwoningen en de wijze waarop deze toegestaan zijn. Participatie vindt dan plaats via de wettelijke bestemmingsplanprocedure.</p> <p>In het najaar van 2014 is er een wijziging gekomen in het 'Besluit Omgevingsrecht'. In bepaalde gevallen is het zonder vergunning mogelijk om een mantelzorgwoning te plaatsen. Inwoners kunnen deze aanvragen via de Kernpunten of het Omgevingsloket. Dit zal in de toekomst ook tot aanpassing van de regeling in bestemmingsplannen kunnen leiden.</p> <p>Participatie vindt plaats via het Mantelzorgsteunpunt en bestemmingsplanprocedures.</p> <p><i>De wijze van betrekken van inwoners:</i> Via de reguliere communicatiekanalen en het mantelzorgsteunpunt.</p>
Nieuwbouw en inrichting van het openbaar gebied	<p>Mogelijke treden: 1 t/m 3</p> <p>1 = informeren, 2 = raadplegen, 3 = adviseren</p>	<p>Bij een nieuwbouwproject vindt de inrichting van het openbaar gebied plaats in samenspraak met de initiatiefnemer via een beeldkwaliteitsplan. De gemeente stelt vooraf kaders wat betreft de te gebruiken materialen (bestrating, meubilair en groen) omdat zij eigenaar is en verantwoordelijk voor het onderhoud. Onderhoudskosten zijn mede afhankelijk van de gemaakte keuzes.</p>

		<p><i>De wijze van betrekken van inwoners:</i> Inspraak van inwoners vindt op dezelfde manier plaats als bij bestemmingsplannen – zie bij gemeentelijke projecten/bestemmingsplannen (hierboven).</p>
Nieuwbouw en inrichting speelterreinen	<p>Mogelijke treden: 1 t/m 3</p> <p>1 = informeren, 2 = raadplegen, 3 = adviseren</p>	<p>De inrichting van speelterreinen in nieuwbouwprojecten gebeurt binnen de kaders van het gemeentelijke speelbeleid en in overleg met de direct omwonenden nadat het de bouw gereed is en woonrijp.</p> <p>De initiatiefnemer stelt meestal een budget beschikbaar, omwonenden geven advies over de speeltoestellen en de gemeente neemt het besluit. De reden is dat de gemeente eigenaar is, het onderhoud betaalt en er verantwoordelijk voor is dat de speeltoestellen aan alle veiligheidseisen voldoen.</p> <p><i>De wijze van betrekken van inwoners:</i> Via de reguliere communicatiemiddelen.</p>
Omgevingsvergunningen	<p>Mogelijke trede: 1</p> <p>1 = informeren, 2 = raadplegen, 3 = adviseren</p>	<p>Vergunningverlening houdt de beoordeling in van een aanvraag door een inwoner. Het initiatief ligt bij de inwoner. Participatie in de omgeving van hetgeen de aanvrager verzoekt, kan na publicatie van de ingekomen aanvraag of van een ontwerpbesluit en na verlening van de vergunning verder vormgegeven worden. Publicatie van beide is in de wet al vastgelegd.</p> <p>De participatie is beperkt, de aanvrager bepaalt hoe het er uit ziet en dat beoordelen wij. Wij kunnen de aanvraag niet wijzigen na klachten, bezwaren van de omgeving.</p> <p>Burgerparticipatie mogelijk op trede 1. Met betrekking tot beleid: de inhoud van de bouwverordening of brandbeveiligingsverordening is wettelijk voorgeschreven. De gemeente heeft op een zeer beperkt aantal punten nog wat in te brengen. Hier is geen burgerparticipatie mogelijk.</p> <p><i>De wijze van betrekken van inwoners:</i> Via de reguliere communicatiekanalen.</p>
Openbaar groen	<p>Mogelijke treden: 1 t/m 6</p> <p>1 = informeren, 2 = raadplegen, 3 = adviseren, 4 = coproductie, 5 = mee beslissen, 6 = zelf organiseren</p>	<p>Bij het vormgeven van groen in de openbare ruimte willen we actief inwoners, bedrijven, Helicon Groenschool en het Laanboomcentrum betrekken.</p> <p>In bepaalde gevallen kunnen inwoners tot op zekere hoogte zelf beslissen wat zij doen met een stukje grond. Dit kan ook met de wijk of de buurt zijn.</p> <p><i>De wijze van betrekken van inwoners:</i> Via de reguliere communicatiekanalen, informatieavonden, projecten.</p>

Speelruimtebeleid	Mogelijke treden: 1 t/m 5 1 = informeren, 2 = raadplegen, 3 = adviseren, 4 = coproductie, 5 = mee beslissen	<p>Wij kunnen inwoners betrekken bij het groenonderhoud van de speeltuinen zoals bijvoorbeeld met maaien om de toestellen heen. Bij de vaststelling van het nieuwe speelruimtebeleid (september 2015) nemen wij de overweging mee om omwonenden erbij te betrekken.</p> <p><i>De wijze van betrekken van inwoners:</i> Via de reguliere communicatiekanalen, enquête en informatieavonden.</p>
Speelvoorzieningen	Mogelijke treden: 1 t/m 5 1 = informeren, 2 = raadplegen, 3 = adviseren, 4 = coproductie, 5 = mee beslissen	<p>Een wijk of buurt kiest vaak zelf – in samenspraak met de gemeente en leveranciers – geschikte speeltoestellen uit. De gemeente draagt wel de verantwoordelijkheid voor de veiligheid van de speeltoestellen; ze worden periodiek gecontroleerd.</p> <p>Verregaande participatie is mogelijk als bijvoorbeeld inwoners de speeltoestellen van een nieuwe laag verf voorzien met materiaal dat de gemeente beschikbaar stelt.</p> <p><i>De wijze van betrekken van inwoners:</i> Via de reguliere communicatiekanalen en informatieavonden.</p>
Verkeer	Mogelijke treden: 1 t/m 4 1 = informeren, 2 = raadplegen, 3 = adviseren, 4 = coproductie	<p>Verkeer kan gaan over infrastructurele projecten, zoals snelheidsremmende maatregelen, maar ook over verkeersproblemen zoals parkeeroverlast. Incidenteel gaat het om verkeersaangelegenheden op nieuwe wegen.</p> <p>Ervaring is opgedaan met herinrichtingsplannen. De gemeente stelde vooraf de kaders waarna in samenspraak met inwoners de weg is ingericht en oplossingen voor problemen zijn gevonden. Deze manier van werken zorgde voor een goed draagvlak. Voorafgaand aan het participatietraject meldt de gemeente dat zij het uiteindelijke besluit neemt omdat een verkeerskundige toetsing nodig is en de afweging tussen het individuele en het algemeen belang.</p> <p><i>De wijze van betrekken van inwoners:</i> Via de reguliere communicatiekanalen, informatieavonden maar ook – en wellicht zeer effectief - via een simpel bord bij een verkeerssituatie waarop staat: 'Meedenken over verkeersveiligheid op deze kruising/in deze straat? Kijk op www.nederbetuwe.nl'</p>

Vervoer (openbaar)	<p>Mogelijke treden: 1 t/m 3</p> <p>1 = informeren, 2 = raadplegen, 3 = adviseren</p> <p>In relatie met provincie ook treden 4 t/m 6</p> <p>4 = coproductie, 5 = mee beslissen, 6 = zelf uitvoeren</p>	<p>De gemeente heeft een beperkte rol en nauwelijks bevoegdheden op het gebied van openbaar vervoer. Wel een bemiddelende rol. Bijvoorbeeld om inwoners te vragen om mee te denken bij bijvoorbeeld locaties van bushaltes en aanpassing dienstregeling. De gemeente heeft in de meeste gevallen zelf ook deze adviserende rol.</p> <p>Provincie Gelderland wijzigt haar beleid op vervoersgebied. Het betekent dat inwoners zelf steeds meer in samenspraak vervoer gaan regelen. De buurtbus met vrijwilligers aan het stuur is een mooi voorbeeld. Inwoners kunnen zelf andere vervoersprojecten bedenken en zo mogelijk uitvoeren.</p> <p><i>De wijze van betrekken van inwoners:</i> Via de reguliere communicatiekanalen en informatieavonden of via een enquête.</p>
Welstandsnota	<p>Mogelijke treden: 1 en 2</p> <p>1 = informeren, 2 = raadplegen</p>	<p>Aanpassing van de welstandsnota gebeurt gemiddeld eenmaal per jaar. Inspraak is mogelijk voordat de aangepaste Welstandsnota definitief wordt. In het verleden leverde dit nauwelijks reacties van inwoners op.</p> <p><i>De wijze van betrekken van inwoners:</i> Via de reguliere communicatiekanalen en enquête.</p>
Wonen	<p>Treden 1 t/m 3</p> <p>1 = informeren, 2 = raadplegen, 3 = adviseren</p>	<p>In de Woonvisie Neder-Betuwe 2011-2016 staan de volgende uitgangspunten centraal:</p> <ul style="list-style-type: none"> * realiseren van 15% directe nieuwbouw voor starters/jonge gezinnen; * realiseren van 30% directe nieuwbouw die aantrekkelijk is voor vitale senioren; * vergroten van het aantal goedkope (bestaande) woningen in de koopsector door de verkoop van huurwoningen door de woningbouwvereniging aan particulieren; * bevorderen van bewustwording van mogelijkheden om woningaanpassingen aan de woning uit te voeren, zowel in de huur- als de koopsector. <p>Voorbeelden van informeren (1): Starterslening (2014) en Opplussubsidie voor woningaanpassingen (2013).</p> <p>Voorbeelden van raadplegen via enquêtes (2): Gemeentebrede woningbehoefteonderzoeken (in 2009 en 2014); in een dorp, bijvoorbeeld in de vorm van de draagvlakmeting onder de bevolking van IJzendoorn voor nieuwbouwplan IJzendoorn-West (2010).</p> <p>Voorbeelden van adviseren (3): Huurdersvereniging Lingewaarden van Stichting Woningbeheer Betuwe adviseert over de sociale huurwoningvoorraad; het gaat om uiteenlopende onderwerpen: van betaalbaarheid tot het opstellen van een ondernemingsplan.</p>

		<p><i>De wijze van betrekken van inwoners:</i> Via de reguliere communicatiekanalen, enquêtes en informatieavonden.</p>
Zwerfafval	<p>Mogelijke treden: 1, 2 en 4</p> <p>1 = informeren, 2 = raadplegen, 4 = coproductie</p>	<p>Bij het bestrijden van zwerfafval zoeken we ook de samenwerking met inwoners. Elk jaar delen we de ZAP-speld uit (ZAP= Zwerfafvalpakker). Met de scholen van het basis- en voortgezet onderwijs pakken we elk jaar tijdens Zwerfafvaldag het afval aan en met de Algemene Natuurvereniging en andere verenigingen werken we sinds 2015 aan het project 'Schone Waal' waarbij wij een financiële ondersteuning geven. Samen met 'wijkteams' zijn er gerichte acties.</p> <p><i>De wijze van betrekken van inwoners:</i> Meewerken met acties, oproepen via de reguliere communicatiekanalen.</p>

Burgerparticipatie – Sociale Pijler

Beleidsonderwerp	Mogelijke treden participatieladder *	Toelichting
* 1 = informeren 2 = raadplegen 3 = adviseren 4 = coproductie 5 = mee beslissen 6 = zelf organiseren		
Accommodatiebeleid - Zie Subsidie- en accommodatiebeleid		
Armoedebeleid en werkgelegenheid	Mogelijke treden: 1 t/m 3 1 = informeren, 2 = raadplegen, 3 = adviseren	<p>De inzet op burgerparticipatie is nog vrij beperkt op mijn beleidsterrein. Het zit vooral in trede 1: informeren.</p> <p>Voor werk en inkomen zijn veel voorwaarden vastgelegd in de Participatiewet. Bij de uitvoering daarvan door eerst de gemeente Tiel en later gemeente Buren worden door werkcoaches individuele afspraken gemaakt over re-integratie. In het minimabeleid is meer beleidsvrijheid. Dit wordt vastgesteld door het college, waarbij we signalen vanuit de uitvoering verwerken. Maar van een specifieke inbreng is geen sprake.</p> <p>Het is wel mogelijk om te kiezen voor meer burgerparticipatie. In de Participatiewet is cliëntenparticipatie opgenomen. Daartoe kan een cliëntenraad worden samengesteld van bijstandsgerechtigden en/of vertegenwoordigers. Deze cliëntenraad behartigt de belangen van de uitkeringsgerechtigden en adviseert op voorstellen van het college.</p> <p><i>De wijze van betrekken van inwoners:</i> Via medewerkers en cliëntenraad.</p>
Basismobiliteit en Regiotaxi	Mogelijke treden: 1 t/m 3 1 = informeren, 2 = raadplegen, 3 = adviseren	<p>Wij informeren en raadplegen inwoners en de Wmo-raad over basismobiliteit en Regiotaxi.</p> <p><i>De wijze van betrekken van inwoners:</i> Via de reguliere communicatiekanalen, persoonlijke gesprek, enquête en informatieavonden.</p>

Bibliotheekwerk	<p>Mogelijke treden: 1 en 2</p> <p>1 = informeren, 2 = raadplegen</p>	<p>Het bibliotheekwerk is in handen van een professionele organisatie die met regelmaat bij de inwoners een klanttevredenheidsonderzoek uitvoert over de tevredenheid, wensen en behoeften over en voor de bibliotheekvoorzieningen binnen onze gemeente. Wij hebben vooral een informerende rol als het gaat over het bibliotheekbeleid. Trede 2 kan zeer incidenteel voorkomen op het moment dat de bibliotheek een nieuwe huisvesting krijgt. In dat geval zou het voor kunnen komen dat inwoners geraadpleegd worden.</p> <p><i>De wijze van betrekken van inwoners:</i> Via de reguliere communicatiekanalen, enquête.</p>
Buurtsportcoaches	<p>Mogelijke treden: 1 t/m 6</p> <p>1 = informeren, 2 = raadplegen, 3 = adviseren, 4 = coproductie, 5 = mee beslissen, 6 = zelf organiseren</p>	<p>Gemeente Neder-Betuwe neemt deel aan de regeling 'Brede Impuls Combinatiefuncties', geïnitieerd vanuit het Rijk. Kortweg: wij werken met buurtsportcoaches en het hoofddoel is dat er voldoende sport- en beweegaanbod is elke buurt. De inzet van buurtsportcoaches draagt ook bij aan andere doelen zoals leefbaarheid in de buurt en samenwerking tussen lokale organisaties op het gebied van sport en bewegen.</p> <p>Wij zetten de buurtsportcoaches breder in via een projectplan met de volgende uitgangspunten:</p> <ul style="list-style-type: none"> • helderheid in huidige situatie, taken en financiën; • aansluiting zoeken bij sociaal domein; • sport en bewegen inzetten in het kader van preventie waardoor inwoners minder een beroep hoeven te doen op zorg; • sport en bewegen inzetten voor sociale cohesie, ontmoeting en participatie. Hierbij wordt beweging letterlijk en figuurlijk gezien. Het kan zijn bewegen in de vorm van deelname aan een activiteit maar ook bewegen in de zin van betrokkenheid bij een activiteit als vrijwilliger of beweegmaatje; • een integrale en samenhangende structuur opzetten waarbij alle zaken die gebeuren op het gebied van sport, bewegen, kunst, cultuur en gezondheid worden gebundeld. Denk hierbij ook aan projecten vanuit de GGD etc.; • meer aanbod ontwikkelen voor senioren, chronisch zieken en mensen met een beperking; • partners inhoudelijk en financieel committeren; • meer realiseren met dezelfde gemeentelijke middelen. <p><i>De wijze van betrekken van inwoners:</i> Via de reguliere communicatiekanalen, instellingen, organisaties en sportbuurtcoaches.</p>

<p>Dorpstafels (leefbaarheid)</p>	<p>Mogelijke treden: 4 t/m 6</p> <p>4 = coproductie, 5 = mee beslissen, 6 = zelf organiseren</p>	<p>De ideeën over het verbeteren van de kwaliteit van de woon- en leefomgeving verschillen per dorp. Inwoners weten het beste wat goed is voor de eigen leefomgeving. Zij kiezen samen projecten uit. Voor deze vorm van burgerparticipatie en als stimulans, beschikt elk dorp over een Dorpstafel. De gemeente stelt jaarlijks een dorpsbudget beschikbaar. In de afgelopen jaren zijn meer dan 75 leefbaarheidsprojecten op deze wijze gerealiseerd. Het merendeel van de projecten heeft een fysiek karakter. Het lijkt erop dat in die behoefte verzadiging begint op te treden. Een goede ontwikkeling want het betekent een tevreden buurt.</p> <p>De aandacht zal de komende tijd veel meer gericht zijn op sociaal-maatschappelijke aspecten in de directe woon- en leefomgeving. De Huizen van het Dorp richten zich vooral op deze aspecten. Een samenspel van Dorpstafels en Huizen van het Dorp kan in de komende tijd een logisch vervolg zijn.</p> <p><i>De wijze van betrekken van inwoners:</i> De Dorpstafels regelen dit zelf. De gemeente ondersteunt via haar reguliere communicatiekanalen.</p>
<p>Gezondheidsbeleid</p>	<p>Mogelijke treden: 1 t/m 6</p> <p>1 = informeren, 2 = raadplegen, 3 = adviseren, 4 = coproductie, 5 = mee beslissen, 6 = zelf organiseren</p>	<p>Het gezondheidsbeleid bestaat uit twee belangrijke onderwerpen: de Gemeenschappelijke Gezondheidsdienst (GGD) en Sociaal Economische Gezondheidsverschillen (SEGV).</p> <p>De gemeente stuurt de GGD aan omdat het een verbonden partij is. De gemeente informeert de inwoners over de GGD of verwijst hen door naar deze instantie. GGD voert deze taak voor een groot deel zelf uit.</p> <p>Met het beleid voor SEGV wil de gemeente de sociaal economische gezondheidsverschillen verkleinen. Een onderwerp dat zich uitstekend leent voor burgerparticipatie en waarbij alle inwoners tot de doelgroep behoren.</p> <p>De gemeente kan zelf projecten opzetten op het gebied van gezondheidsbeleid - denk ook aan wettelijk verplichte taken die de GGD uitvoert - maar daarnaast kunnen inwoners zelf initiatieven opzetten en uitvoeren. De gemeente hoeft dan alleen ondersteuning te bieden.</p> <p>Een goed voorbeeld is een informatieavond over dementie die het Huis van de Buurt organiseert en waarbij de gezondheidsmakelaar van de gemeente ondersteuning biedt. Een tussenvorm is ook mogelijk: de gemeente of de inwoners vragen advies bij het opzetten van een project, bij de vraag waarnaar behoefte is en wat de beste aanpak zal zijn.</p>

		<p><i>De wijze van betrekken van inwoners:</i> Via de reguliere communicatiekanalen, informatieavonden.</p>
<p>Huizen van het Dorp</p>	<p>Mogelijke treden: 5 en 6</p> <p>5 = mee beslissen, 6 = zelf organiseren</p>	<p>Het opzetten van een Huis van het Dorp en het organiseren en uitvoeren van daaruit van activiteiten is door, voor en van de inwoners van het betreffende dorp. Het gaat hier om sociaal-maatschappelijke aspecten op het gebied van leefbaarheid. De rol van de gemeente is op de achtergrond: meedenken, faciliteren en ondersteunen.</p> <p><i>De wijze van betrekken van inwoners:</i> Voor een groot deel organiseert een Huis van het Dorp zelf haar eigen communicatie en kiest eigen tools. De gemeente draagt bij waar dat gevraagd wordt en zet in samenwerking met het betreffende Huis van het Dorp ook haar communicatiemiddelen in zoals website, gemeentepagina, Neder-Betuwe Magazine, gesprekken, sociale media, e-mails.</p>
<p>Hulp bij het Huishouden - algemeen</p>	<p>Mogelijke treden: 1 en 2</p> <p>1 = informeren, 2 = raadplegen</p>	<p>Cliënten en inwoners informeren we over de werkwijze en eventuele wijzigingen over 'Hulp bij het Huishouden'. De Wmo-raad is betrokken bij de omvorming van Hulp bij het Huishouden.</p> <p><i>De wijze van betrekken van inwoners:</i> Via de reguliere communicatiekanalen, informatieavonden en het persoonlijke gesprek als daarom wordt gevraagd.</p>
<p>Hulp bij het Huishouden - toeslag</p>	<p>Mogelijke trede: 1</p> <p>1 = informeren</p>	<p>Wij informeren inwoners en de Wmo-raad.</p> <p>Communicatiemiddelen: website, persbericht, gemeentepagina, folder/ flyer.</p> <p><i>De wijze van betrekken van inwoners:</i> Via de reguliere communicatiekanalen, informatieavonden, flyer/folder.</p>
<p>Informatieverstrekking aan inwoners</p>	<p>Mogelijke treden: 1 t/m 3 en 6</p> <p>1 = informeren, 2 = raadplegen, 3 = adviseren 6 = zelf organiseren</p>	<p>Informeren: Bij onze informatieverstrekking aan de inwoners is veelal sprake van eenrichtingsverkeer. Wij plaatsen informatie op de website en in de krant. Maar is aan deze informatie behoefte en is het medium waarmee dit nieuws gebracht wordt de juiste?</p> <p>Het verdient aanbeveling om te onderzoeken: Welke pagina's op de website het meest bekeken worden en welke vragen via telefoon/e-mail binnenkomen. Hierop de informatie/werkwijze aanpassen (vraaggericht werken in plaats vanaanbodgericht) => bijvoorbeeld toptakenwebsite. Verloopt de communicatie met de inwoners via de juiste</p>

		<p>kanelen of moet deze op andere manieren verlopen, bijvoorbeeld via chatten, twitter, facebook (inzet van sociale media).</p> <p>Op de sociale media volgen wat over onze gemeente wordt gemeld en daarop reageren. Aansluiten op MijnOverheid/Persoonlijke Internet Pagina: inwoners op de hoogte stellen van allerlei ontwikkelingen in de gemeente/informeren over verlopen reisdocument/WOZ-waarde etc.</p> <p>Raadplegen en adviseren: Klanttevredenheid meten (niet periodiek maar doorlopend) => dashboard dienstverlening NVVB. Bepalen welk kanaal voor welk product het beste is. Dit ook uit de resultaten van het klanttevredenheidsonderzoek halen. Instellen van een burgerpanel/internetforum: voor de raadpleging over (beleids)zaken, bijvoorbeeld over aanpassing openingstijden, op afspraak werken, digitaal aanbieden van producten.</p> <p>Zelf organiseren: Burger niet 'pamperen', maar zelfredzaamheid stimuleren. De gemeente faciliteert door producten digitaal aan te bieden (producten regelen zonder tussenkomst medewerker en zoveel mogelijk ook digitaal te leveren. Minder regeldruk (vergunning wordt melding).</p> <p><i>De wijze van betrekken van inwoners:</i> Via de reguliere communicatiekanalen.</p>
<p>Informele zorg</p>	<p>Mogelijke treden: 2 t/m 4</p> <p>2 = raadplegen, 3 =adviseren 4 = coproductie</p>	<p>Informele zorg is ondersteuning in de vorm van vrijwilligerswerk en mantelzorg. Het is de tegenhanger van professionele zorg. Het is ons streven dat de informele zorgverleners veel vragen van inwoners kunnen beantwoorden zodat zwaardere en duurdere zorg hier niet ingezet hoeft te worden.</p> <p>Aan welzijnsinstellingen vragen wij om 'missende voorzieningen' in de informele zorg te signaleren en aan ons te melden. Waar mogelijk vragen wij om voorzieningen te realiseren met vrijwilligers.</p> <p>Er zijn ook vrijwillige thuis- en mantelzorgorganisaties waarmee de gemeente geen subsidierelatie heeft en daardoor ook geen zeggenschap op hun activiteiten. Deze organisaties voeren op eigen initiatief activiteiten uit ter ondersteuning van inwoners. Deze organisaties werken wel samen met bovengenoemde welzijnsinstellingen; het Kernpunt maakt ook gebruik van hun diensten.</p> <p><i>De wijze van betrekken van inwoners:</i> Via de instellingen en organisaties.</p>

<p>Jeugdzorg</p>	<p>Mogelijke treden: 1 t/m 6</p> <p>1 = informeren, 2 = raadplegen, 3 = adviseren, 4 = coproductie, 5 = mee beslissen, 6 = zelf organiseren</p>	<p>Met de komst van de nieuwe taken per 1 januari 2015 naar de gemeente op het gebied van de Jeugdzorg, krijgen we er een heel ander type klant bij: mensen die niet alleen inwoner zijn van onze gemeente maar ook afhankelijk zijn van ons voor zorg en ondersteuning. Dit vraagt nog meer dan voorheen om Burgerparticipatie en ook in andere vormen. Hieronder volgt per trede de huidige manier waarop wij tot nu toe burgerparticipatie vormgeven en welke plannen er voor de toekomst zijn.</p> <p>Informeren (1): Inwoners zijn via de communicatiekanalen (Neder-Betuwe Magazine, gemeentepagina, krant, website, huis-aan-huisfolders en bewonersavonden) geïnformeerd over de nieuwe taken van de Jeugdzorg en hoe de toegang hiervan is geregeld via de Kernpunten. Daarnaast zijn inwoners die al zorg en ondersteuning ontvangen ook door hun zorgaanbieder geïnformeerd. Deze vormen van communicatie zullen ook in de toekomst blijvend worden ingezet en waar nodig worden verbeterd of uitgebreid.</p> <p>Raadplegen (2): Bij nieuw beleid raadplegen wij inwoners via bewonersavonden. Dat gebeurde ter voorbereiding op de Kernpunten en tijdens bewonersavonden in november en december 2014. Er kan in de toekomst meer gebruik worden gemaakt van de kennis en ervaringen van inwoners die zorg en ondersteuning ontvangen via enquêtes of hier in de Kernpunten nadrukkelijk naar te vragen.</p> <p>Adviseren (3): Nu geeft de Wmo-raad advies. Naast het advies van de Wmo-raad is ook een cliëntenraad wenselijk; wij werken aan de oprichting ervan zodat wij ook ervaringsdeskundigen nadrukkelijk om advies kunnen vragen.</p> <p>Coproductie (4): Op dit moment maken we nog weinig gebruik van deze trede. Wel zien we dit steeds vaker gebeuren: ouders en particulieren komen zelf met initiatieven om de zorg te organiseren. Een voorbeeld is de zorgboerderij. Wij gaan met initiatiefnemers in gesprek om te bezien op welke manier we elkaar kunnen versterken.</p> <p>Meebeslissen (5): Meebeslissen is een lastige als het gaat om de jeugdzorg. Er speelt namelijk altijd een groot eigen belang en er zijn veel emotie bij inwoners.</p> <p>Zelf organiseren (6): Zelf organiseren kwam in het verleden minder vaak voor. Met de kanteling in de jeugdzorg wordt zelf organiseren steeds belangrijker en het komt ook steeds meer voor. Want wij gaan uit van het gegeven: wat kunnen mensen zelf? Inwoners komen met ideeën en de gemeente denkt mee en faciliteert. Denk aan zorgboerderijen of maatjesprojecten.</p> <p>De wijze van betrekken van inwoners: Via de reguliere communicatiekanalen, informatiebijeenkomsten.</p>

<p>Jongeren: 12+-plekken (overlap tussen speelruimtebeleid en jeugdbeleid)</p>	<p>Mogelijke treden: 3 en 4</p> <p>3 = adviseren 4 = coproductie</p>	<p>Jongerenontmoetingsplekken komen er alleen als jongeren aangeven hieraan behoefte te hebben én als zij zich gezamenlijk willen inzetten voor het zoeken naar een geschikte locatie en de inrichting. De mening van de jongeren telt zwaar mee, maar de gemeente beslist.</p> <p><i>De wijze van betrekken van inwoners:</i> Via de reguliere communicatiekanalen en met name de sociale media. Eventueel ook informatieavonden (buurt).</p>
<p>Leefbaarheid – zie Dorpstafels</p>		
<p>Leerlingenvervoer</p>	<p>Mogelijke treden: 1 t/m 6</p> <p>1 = informeren, 2 = raadplegen, 3 = adviseren, 4 = coproductie, 5 = mee beslissen, 6 = zelf organiseren</p>	<p>Wij zijn verantwoordelijk voor het verzorgen van leerlingenvervoer of het verstrekken van een vergoeding voor openbaar vervoer of eigen vervoer door ouders, dat volgens de verordening leerlingenvervoer voor vergoeding in aanmerking komt.</p> <p>De afgelopen jaren heeft burgerparticipatie plaatsgevonden op meerdere terreinen .</p> <p>Wij willen burgerinitiatieven stimuleren waarbij ouders gezamenlijk het vervoer en de begeleiding regelen van hun kinderen naar school. De gemeente kan hierbij faciliteren.</p> <p>Wij informeren de 'Cliëntenraad leerlingenvervoer' en vragen hen om mee te denken over het beleid. Graag geven wij de cliëntenraad een actievere rol; via coproductie kan zij nieuwe initiatieven ontplooiën waarbij ouders meer eigen verantwoordelijkheid nemen. De eindbeslissing ligt evenwel bij onze gemeente.</p> <p>Ook bij openbaar en eventueel vervoer met eigen auto zijn er wellicht mogelijkheden. Wel moet aan de wettelijke eisen worden voldaan. Wij kunnen wellicht bemiddelen via burgerparticipatie, maar een en ander kan ook op eigen initiatief tot stand komen.</p> <p>Wij onderzoeken de mogelijkheid van de invoering van een persoonsgebonden budget (PGB). Wanneer dit een gewenste wijziging is die ook een kostenverlaging geeft, dan kan ook deze wijze van burgerparticipatie worden toegepast.</p> <p><i>De wijze van betrekken van inwoners:</i> Voorlichtingsbijeenkomsten met alle betrokken ouders en periodiek met de ingestelde cliëntenraad leerlingenvervoer. Overleg met de ouders over het gewenste en</p>

		noodzakelijke vervoer.
Mantelzorgwoningen Zie: Mantelzorg bij Fysieke Pijler, pagina 8		
Onderwijshuisvesting	<p>Mogelijke treden: 1 t/m 3</p> <p>1 = informeren, 2 = raadplegen, 3 = adviseren</p>	<p>Burgerparticipatie in het onderwijs en bij onderwijshuisvesting is gebruikelijk. Per school zijn er verschillen. Op verschillende terreinen maken scholen gebruik van ouders en ouderen, bijvoorbeeld bij voorlezen, het organiseren van diverse activiteiten, ondersteuning in het leerproces en de opvoeding, gebouwonderhoud.</p> <p>De organisatie van deze burgerparticipatie is in handen van de scholen/schoolbesturen.</p> <p><i>De wijze van betrekken van inwoners:</i> Via de scholen.</p>
Overlast tegengaan	Zie Veiligheid	
Preventief jeugdbeleid / jeugdparticipatie	<p>Mogelijke trede: 6</p> <p>6 = zelf organiseren</p>	<p>Via de jeugdsozen en het jongerenwerk stimuleren wij jongeren om ideeën aan te dragen en uit te werken. Dit kan via een projectplan en een subsidieaanvraag. De gemeente faciliteert met eventuele verstrekking van subsidie, beschikbaar stellen jongerenwerk en meedenken bij zaken als vergunningaanvragen. Voorbeelden van projecten die door jongeren zijn bedacht en uitgevoerd: scootermeeting, voetbaltoernooi, feest.</p> <p><i>De wijze van betrekken van inwoners:</i> Via de reguliere communicatiekanalen en met name de sociale media. Eventueel ook informatieavonden (buurt).</p>
Speelruimtebeleid	<p>Mogelijke treden: 1 t/m 3</p> <p>1 = informeren, 2 = raadplegen, 3 = adviseren</p>	<p>Bij het inrichten van nieuwe speellocaties en bij herinrichtingen vragen wij aan buurtbewoners – en uitdrukkelijk ook aan kinderen – mee te denken bij het kiezen van speelvoorzieningen. Zie ook 'Speelruimtebeleid' bij Fysieke Pijler.</p> <p><i>De wijze van betrekken van inwoners:</i> Via de reguliere communicatiekanalen.</p>

<p>Sportraad/sportkoepel</p>	<p>Mogelijke treden: 1 t/m 6</p> <p>1 = informeren, 2 = raadplegen, 3 = adviseren, 4 = coproductie, 5 = mee beslissen, 6 = zelf organiseren</p>	<p>Gemeente Neder-Betuwe onderzoekt de mogelijkheid voor een klankbordgroep sport in de vorm van een sportraad/sportkoepel. Bij voldoende draagkracht neemt een aantal mensen zitting in de Sportraad Neder-Betuwe die dan belangenbehartiger is van de Neder-Betuwse sportverenigingen. Alle in de gemeente Neder-Betuwe gevestigde sportverenigingen kunnen lid zijn van Sportraad Neder-Betuwe.</p> <p>Sportraad Neder-Betuwe stimuleert en bevordert de sportbeoefening, in de ruimste zin van het woord, van alle inwoners van Neder-Betuwe. De Sportraad overlegt regelmatig met de gemeente en de in de gemeente gevestigde sportverenigingen en andere -aan sport gelieerde- maatschappelijke organisaties over de samenhang en het gemeentelijke sportbeleid.</p> <p><i>De wijze van betrekken van inwoners:</i> Via de reguliere communicatiekanalen, enquêtes en overleggen met de doelgroepen.</p>
<p>Subsidiebeleid en accommodatiebeleid</p>	<p>Treden 1 t/m 4</p> <p>1 = informeren, 2 = raadplegen, 3 = adviseren, 4 = coproductie</p>	<p>Subsidiebeleid en accommodatiebeleid zijn samengevoegd omdat deze beleidsonderdelen elkaar raken en de participatie door de inwoners dezelfde fasen doorlopen.</p> <p>De rol van de gemeente is regisserend en faciliterend. Voor de inwoner betekent dit het volgende:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Een hoge mate van zelfredzaamheid in sociaal en economisch opzicht. - Een stevig maatschappelijk middenveld (verenigingen en instellingen) - Gelijke kansen voor iedereen. - Onderlinge verdraagzaamheid, betrokkenheid en samenhang. - Betrokkenheid in een prettige en veilige woon- en leefomgeving. - Een voorzieningenniveau op het gebied van onderwijs, welzijn en zorg. - Een voorzieningenniveau dat aansluit bij de vraag en de behoefte van onze inwoners (vraaggericht) <p>Het uitgangspunt op beide beleidsterreinen is niet meer: 'wat is het aanbod?' maar: 'Wat is de vraag?'</p> <p>Met de nieuwe taken in het sociaal domein krijgen verenigingen en organisaties nadrukkelijk een actieve rol in de preventie. Met de verenigingen en organisaties voeren wij gesprekken over welke bijdrage zij kunnen leveren aan de leefbaarheid en het met elkaar zelfredzaam zijn in onze gemeente.</p> <p>Dit betekent dat er verschillende communicatiefasen zijn waarbij de burger, vereniging</p>

		<p>en/of instelling wordt betrokken.</p> <p>Informereren (1) - wij informeren inwoners ca. Raadplegen (2) - wij nemen inwoners mee in het proces; zij hebben inspraak. Adviseren (3) - wij nemen inwoners mee in het adviestraject. Coproductie (4) - betrokkenen (gemeente en inwoners) nemen zelfstandig of gezamenlijk initiatief.</p> <p>Beide beleidsterreinen worden momenteel herijkt; inwoners, verenigingen en instellingen nemen we actief mee in het proces. Het gaat hen aan en het biedt kansen.</p> <p><i>De wijze van betrekken van inwoners:</i> Via de reguliere communicatiekanalen en informatiebijeenkomsten</p>
<p>Veiligheid en tegengaan van overlast</p>	<p>Mogelijke treden: 1 t/m 6</p> <p>1 = informeren, 2 = raadplegen, 3 = adviseren, 4 = coproductie, 5 = mee beslissen, 6 = zelf organiseren</p>	<p>Bij klachten over overlast onderzoeken we óf er overlast is, en zo ja, hoeveel (trede 1) en hoe dit kan worden teruggedrongen. Met in- en externe partners is er overleg (trede 2) om ervoor te zorgen dat de overlast stopt of in elk geval tot aanvaardbaar wordt teruggebracht.</p> <p>Wij bieden bij zaken met veel overlast hulp in de vorm van begeleiding/bemiddeling (trede 3). Ook bieden wij handvatten om overlast te voorkomen door preventieve aanpak (trede 6). Bijvoorbeeld, burenruzies worden met inzet van buurtbemiddeling door burenen onderling zelf opgelost. Betreft het verslavingsproblematiek dan zal via het Sociaal Team van de Kernpunten hulp worden geboden door inzet van medewerkers die ervaring hebben op het gebied van verslavingsproblematiek (trede 4).</p> <p>Burgerinitiatieven ondersteunen wij. Bij de eventuele uitvoering kijken we wel of zo'n idee niet botst met bestaand beleid/bestaande wetten. Alle treden zijn hierbij mogelijk en met name trede 6 stimuleren we.</p> <p><i>De wijze van betrekken van inwoners:</i> Via de reguliere communicatiekanalen (trede1). Af en toe besluiten we tot het beleggen van een informatiebijeenkomst als inwoners hier zelf om vragen (treden 2 t/m 6).</p> <p>Een nieuwe ontwikkeling is de opkomst van signaleringsgroepen: inwoners die zich verenigen via een groepsapp en op die manier de buurt in de gaten houden en verdachte situaties melden bij de politie. De gemeente verzorgt de publiciteit en communicatie en voert periodiek overleg met enkele deelnemers van de signaleringsgroep.</p> <p>De gemeente promoot in de diverse kernen deze vorm van meewerken aan een veilige</p>

		<p>buurt via signaleringsgroepen. Treden 1, 3, 4, 5 en 6 zijn hierbij aan de orde waarbij de nadruk ligt op trede 6: de inwoner heeft zelf de grootste rol. Wij stimuleren deze vorm van burgerparticipatie.</p> <p><i>De wijze van betrekken van inwoners:</i> Via de reguliere communicatiekanalen en informatiebijeenkomsten.</p>
Voor- en vroegschoolse educatie (VVE)	<p>Mogelijke treden: 1 t/m 3</p> <p>1 = informeren, 2 = raadplegen, 3 = adviseren</p>	<p>Wij voeren het beleid uit voor Voor- en vroegschoolse educatie (VVE). Kaders zijn de Wet Kinderopvang en kwaliteitseisen peuterspeelzalen, de Wet Ontwikkelingskansen door kwaliteit en educatie (Oke) en de beleidsnotitie Voor- en vroegschoolse Educatie in een geharmoniseerd stelsel, Voor- en vroegschoolse Educatie 2010 2014, (door peuterspeelzalen te harmoniseren met de kinderopvang, wordt aangesloten op landelijk beleid dat een sluitend systeem voor 0-4 jarigen vraagt en door volledige harmonisatie kan worden voldaan aan de wettelijke eis voor het aanbieden van voldoende VVE-plaatsen).</p> <p>Van de Lokale Educatieve Agenda (LEA) maken deel uit: de schoolbesturen, de GGD, Bibliotheek en Kinderopvang.</p> <p>In de Werkgroep VVE zijn verschillende disciplines vertegenwoordigd zoals het consultatiebureau, een ambulante tutor, een VVE-coach en intern begeleiders. De samenstelling kan variëren. Eventueel sluiten ook de GGD en de bibliotheek aan.</p> <p>Er komt een onderzoek naar de mogelijkheden om VVE samen met de basisscholen te laten verzorgen en hierbij de financiële, maatschappelijke en kwalitatieve effecten in beeld te brengen. Het is ook de bedoeling een nieuwe convenant/intentieverklaring op te stellen waarbij ook genoemde partijen bij worden betrokken.</p> <p>Trede 1 = informeren van ouders en scholen. Treden 2 en 3 = raadplegen van en adviseren door scholen (scholen hebben contact met ouders).</p> <p><i>De wijze van betrekken van inwoners:</i> Via de reguliere communicatiekanalen.</p>
Vrijwilligerswerk	<p>Mogelijke trede: 6</p> <p>6 = zelf organiseren</p>	<p>Er zijn in de gemeente veel vrijwilligers en vrijwilligersorganisaties actief in de informele zorg, bij sociaal-culturele activiteiten zoals ouderen- en jongerensoos, beweeglessen en maaltijdprojecten, maar ook bij sportclubs, kerken, muziekverenigingen, Dorpstafels, Huizen van het Dorp enzovoort. Deze vrijwilligersorganisaties zijn zelfsturend. De gemeente ondersteunt en faciliteert hen via het vrijwilligerssteunpunt en door het</p>

		<p>verstrekken van subsidie. Met het verstrekken van subsidie kan de gemeente wel eisen stellen aan te behalen resultaten van vrijwilligersorganisaties.</p> <p><i>De wijze van betrekken van inwoners:</i> Via de instellingen en organisaties.</p>
Wmo na overgang vanuit AWBZ	<p>Mogelijke treden: 1 en 2</p> <p>1 = informeren, 2 = raadplegen</p>	<p>Wij informeren inwoners, cliënten en de Wmo-raad over de ontwikkelingen in de zorg en wij raadplegen hen over de wijze waarop een en ander vorm gegeven kan worden.</p> <p><i>De wijze van betrekken van inwoners:</i> via de reguliere communicatiekanalen; daarnaast ook informatiebijeenkomsten in alle dorpen, tweewekelijks katern op de gemeentepagina in het huis-aan-huisblad, indien gewenst persoonlijke gesprek/brief.</p>
Wmo en Jeugd Beleidsplan 2015 –2016	<p>Mogelijke treden: 2 en 3</p> <p>2 = raadplegen, 3 =adviseren</p>	<p>Wij raadplegen inwoners/belanghebbenden en de Wmo-raad voor advies. De Wmo-raad – die de doelgroepen/inwoners die van de Wmo gebruik maken vertegenwoordigt - raadplegen wij bij de totstandkoming van het conceptbeleidsplan en wij nemen (onderdelen van) het advies van de Wmo over waar dat meerwaarde heeft. De Wmo heeft daarnaast adviesrecht en maakt hier ook gebruik van.</p> <p><i>.De wijze van betrekken van inwoners en belanghebbenden:</i> persoonlijke toelichting van de beleidsmedewerker aan de Wmo-raad; informatieavond regionaal en lokaal; regionale klankbordgroep gebruikers Wmo; publiceren van documenten op de website en zo nodig informatie via de overige communicatiemiddelen.</p>
WMO - Verordeningen, nadere regels en beleidsregels	<p>Mogelijke treden: 2 en 3</p> <p>2 = raadplegen, 3 =adviseren</p>	<p>Wij vragen de Wmo-raad om advies en betreft hem ook bij de besluitvorming. Advies wordt, daar waar dat gewenst is of meerwaarde heeft, overgenomen.</p> <p><i>De wijze van betrekken van inwoners en belanghebbenden:</i> Er is altijd een directe terugkoppeling naar de Wmo-raad over de besluitvorming en zijn uitgebrachte advies. Documenten plaatsen we op de website en zo nodig publiceren we informatie via de overige communicatiemiddelen.</p>
Wijkmanagement	<p>Mogelijke treden: 4 t/m 6</p> <p>4 = coproductie, 5 = mee beslissen, 6 = zelf organiseren</p>	<p>Inwoners wordt de mogelijkheid geboden om samen ideeën te bedenken en uit te voeren waarmee de kwaliteit in de woon-leefomgeving verbetert. Om dit proces te begeleiden zijn er Dorpstafels opgericht, in elke kern een. Elke Dorpstafel ontvangt van de gemeente een budget.</p> <p><i>De wijze van betrekken van inwoners:</i> De Dorpstafels regelen dit zelf. De gemeente ondersteunt via haar reguliere communicatiekanalen.</p>

